

Laiklik Araştırması Raporu

27.02.2020

Friedrich Ebert Sstiftung Derneđi Türkiye Temsilciliđi'nin desteği ile yapılmıştır.

Araştırmaya Genel Bakış

Laiklik Araştırması Raporu

1. Katılımcı Profili	Sayfa 04
i. Cinsiyet, Yaş, Sosyoekonomik Statü	Sayfa 05
ii. NUTS1 Bölge Dağılımı	Sayfa 06
iii. Oy Tercihi Dağılımı	Sayfa 07
2. Araştırma Sonuçları	Sayfa 08
i. Laiklik Algısı	Sayfa 09
ii. Farklı Dine Mesafe	Sayfa 10
iii. Laikliğin Tehdit Altında Olması	Sayfa 12
iv. Diyanetin Etkisi	Sayfa 14
v. Başka Bir Ülkede Yaşamak	Sayfa 15
vi. İfadeye Katılım	Sayfa 16
vii. Etnik Köken	Sayfa 17

Metodoloji

Araştırma; Panaliz Araştırma tarafından yürütülmüştür.

Araştırmanın amacı, vatandaşların laikliğe olan bakış açısını incelemektir.

Zamanlama	: 20 – 24 Şubat 2020
Veri toplama yöntemi	: CATI (Bilgisayar Destekli Telefon ile Anket)
Örneklem	: %95 güven aralığında %4 hata payı ile 600 görüşme
Örnekleme yöntemi	: 2018 Genel Seçim kotası, NUTS1 Bölge dağılımı, Türkiye temsili cinsiyet ve yaş dağılımı ile
Ortalama görüşme süresi	: 4 dakika

1. Profil

Profil

Cinsiyet %

Erkek
50,2

Kadın
49,8

Yaş %

18-24
9,8

25-34
22,8

35-44
22,5

45-54
18,1

55-64
13,8

65 ve
üzeri
13,9

Sosyoekonomik Statü %

A
4,0

B
9,0

C1
22,0

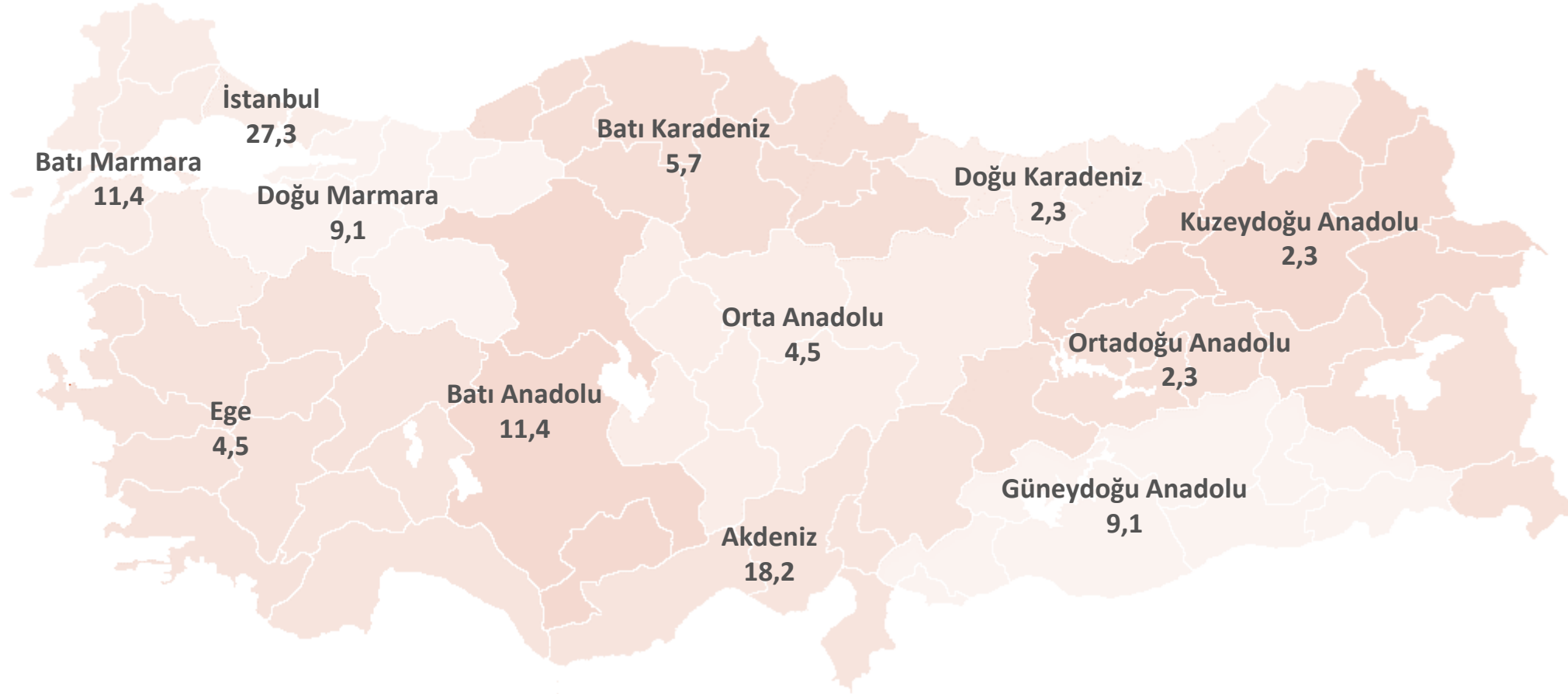
C2
29,0

D
27,0

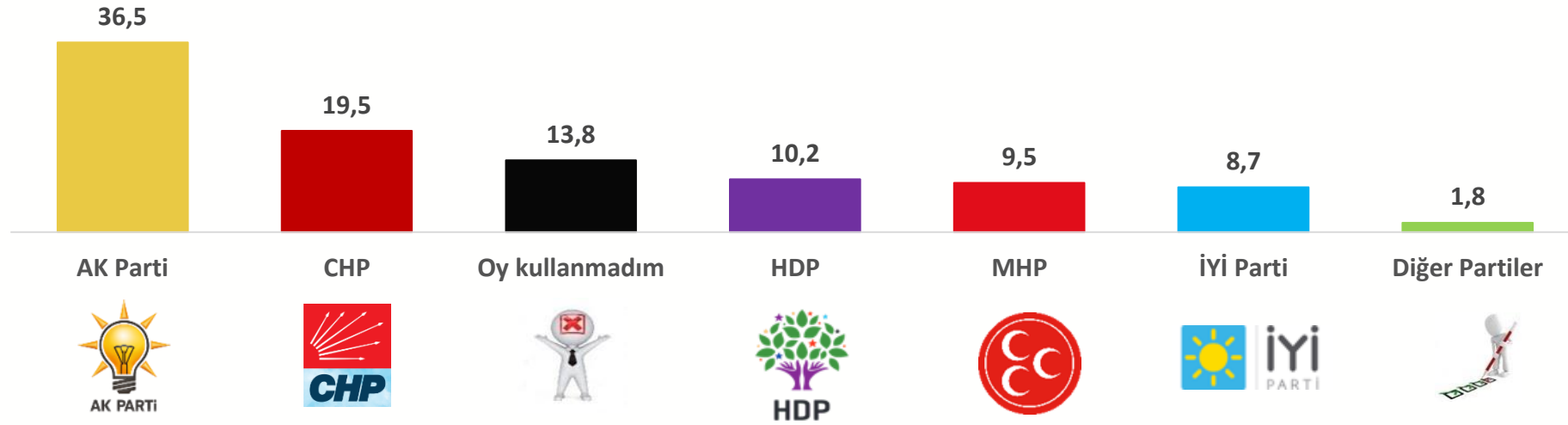
E
9,0

NUTS 1 Bölge Dağılımı %

2018 Genel seçiminde hangi partiye oy vermişsiniz? %

2. Araştırma Sonuçları

Laiklik Algısı

Laiklik ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi sizin görüşünüze daha yakındır? %

■ Devlet ve din işlerinin birbirinden ayrılmasıdır ■ Tüm dinlere eşit mesafede olunmasıdır ■ Dinsizliktir ■ İnananların inancına müdahaledir

	Devlet ve din işlerinin birbirinden ayrılmasıdır	Tüm dinlere eşit mesafede olunmasıdır	Dinsizliktir	İnananların inancına müdahaledir
 AK Parti	56,4	26,8	3,2	13,6
 CHP	88,0	10,3	0,9	0,9
 HDP	62,3	31,1	6,6	0,0
 MHP	73,7	7,0	7,0	12,3
 İYİ Parti	75,0	19,2	0,0	5,8
 Diğer Partiler	60,0	40,0	0,0	0,0
 Oy kullanmadım	80,7	13,3	1,2	4,8

Farklı Dine Mesafe

Sizin dininize mensup olmayan bir komşunuz olması sizi ne derece rahatsız eder? %

	B2B	Çok rahatsız eder	Biraz rahatsız eder	Ne rahatsız eder ne etmez	Rahatsız etmez	Hiç rahatsız etmez	T2B
 AK Parti	16,8	11,8	5,0	10,5	30,5	42,3	72,7
 CHP	6,8	2,6	4,3	7,7	25,6	59,8	85,5
 HDP	6,6	0,0	6,6	0,0	36,1	57,4	93,4
 MHP	3,5	3,5	0,0	12,3	54,4	29,8	84,2
 İYİ Parti	13,5	7,7	5,8	15,4	26,9	44,2	71,2
 Diğer Partiler	0,0	0,0	0,0	20,0	20,0	60,0	80,0
 Oy kullanmadım	4,8	1,2	3,6	18,1	43,4	33,7	77,1

Farklı Dine Mesafe

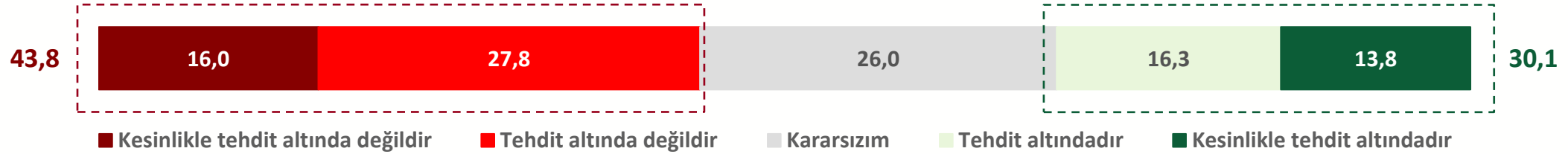
Çocuğunuzun sizin dininize mensup olmayan biri ile evlenmek istediğini düşünün. Bu durum sizi ne derece rahatsız eder? %

	B2B	Çok rahatsız eder	Biraz rahatsız eder	Ne rahatsız eder ne etmez	Rahatsız etmez	Hiç rahatsız etmez	T2B
 AK Parti	71,8	50,0	21,8	9,1	10,0	9,1	19,1
 CHP	28,2	13,7	14,5	15,4	25,6	30,8	56,4
 HDP	23,0	21,3	1,6	14,8	37,7	24,6	62,3
 MHP	57,9	33,3	24,6	12,3	19,3	10,5	29,8
 İYİ Parti	28,8	11,5	17,3	19,2	21,2	30,8	51,9
 Diğer Partiler	20,0	20,0	0,0	20,0	20,0	40,0	60,0
 Oy kullanmadım	48,2	18,1	30,1	16,9	22,9	12,0	34,9

Laikliğin Tehdit Altında Olması

Laikliğin tehdit altında olduğunu düşünüyor musunuz? %

	B2B	Kesinlikle tehdit altında değildir	Tehdit altında değildir	Kararsızım	Tehdit altındadır	Kesinlikle tehdit altındadır	T2B
 AK Parti	65,9	28,2	37,7	20,9	10,5	2,7	13,2
 CHP	20,5	6,0	14,5	17,9	25,6	35,9	61,5
 HDP	47,5	8,2	39,3	21,3	18,0	13,1	31,1
 MHP	43,9	19,3	24,6	31,6	19,3	5,3	24,6
 İYİ Parti	57,9	7,7	23,1	23,1	28,8	17,3	24,6
 Diğer Partiler	40,0	20,0	20,0	20,0	0,0	40,0	40,0
 Oy kullanmadım	24,1	6,0	18,1	53,0	9,6	13,3	22,9

Laikliğin Tehdit Altında Olması

Hangi alanlarda laikliğin tehdit altında olduğunu düşünüyorsunuz? %

Toplam (%)	 Devlet işleyişi (74,6)	 Kadın özgürlükleri (58,8)	 Eğitim (51,0)	 Farklı inançlara toleranssızlık (43,6)	 Yargı (1,2)	 Bilmiyorum/ Fikrim yok (2,1)
 AK Parti (n:75)	49,3	46,6	26,0	26,0	1,4	6,8
 CHP (n:93)	82,8	75,3	66,7	53,8	2,2	1,1
 HDP (n:32)	87,5	65,6	68,8	53,1	3,1	0,0
 MHP (n:32)	78,1	62,5	56,3	40,6	0,0	0,0
 İYİ Parti (n:36)	86,1	52,8	58,3	52,8	0,0	0,0
 Diğer Partiler (n:6)	100,0	33,3	66,7	33,3	0,0	0,0
 Oy kullanmadım (n:63)	74,6	49,2	39,7	41,3	0,0	1,6

Diyabetin Etkisi

Diyabetin, devlet işlerinde ne kadar etkili olması gerektiğini düşünüyorsunuz? %

■ Hiç etkili olmamalı ■ Pek etkili olmamalı ■ Biraz etkili olmalı ■ Oldukça etkili olmalı ■ Tamamen etkili olmalı

	Hiç etkili olmamalı	Pek etkili olmamalı	Biraz etkili olmalı	Oldukça etkili olmalı	Tamamen etkili olmalı
 AK Parti	19,1	9,5	29,1	19,1	23,2
 CHP	64,1	12,8	17,9	2,6	2,6
 HDP	55,7	6,6	14,8	0,0	23,0
 MHP	38,6	19,3	17,5	19,3	5,3
 İYİ Parti	67,3	5,8	19,2	0,0	7,7
 Diğer Partiler	60,0	20,0	0,0	0,0	20,0
 Oy kullanmadım	44,6	9,6	36,1	6,0	3,6

Başka Bir Ülkede Yaşamak

Türkiye dışında aşağıdaki ülkelerden birinde yaşamak durumunda olsanız hangisini tercih ederiniz? %

	 Almanya 36,3	 Norveç 22,8	 ABD 19,7	 Katar 7,2	 Rusya 7,0	 Suudi Arabistan 7,0
 Toplam %	36,3	22,8	19,7	7,2	7,0	7,0
 AK Parti	43,2	10,9	17,3	9,5	6,8	12,3
 CHP	29,1	32,5	26,5	4,3	4,3	3,4
 HDP	36,1	27,9	8,2	14,8	6,6	6,6
 MHP	26,3	26,3	17,5	10,5	12,3	7,0
 İYİ Parti	25,0	26,9	38,5	1,9	5,8	1,9
 Diğer Partiler	40,0	40,0	0,0	0,0	0,0	20,0
 Oy kullanmadım	42,2	30,1	16,9	1,2	9,6	0,0

İfadeye Katılım

Geçtiğimiz günlerde bir köşe yazarı kişilerin özel yaşantısının depremleri tetiklediğini ifade etmiştir. Siz bu söyleme ne derece katılıyorsunuz? %

	B2B	Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne katılıyorum ne katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum	T2B
 AK Parti	60,0	29,1	30,9	13,2	16,8	10,0	26,8
 CHP	81,2	64,1	17,1	11,1	6,0	1,7	7,7
 HDP	65,6	32,8	32,8	19,7	0,0	14,8	14,8
 MHP	71,9	26,3	45,6	12,3	10,5	5,3	15,8
 İYİ Parti	61,5	42,3	19,2	23,1	13,5	1,9	15,4
 Diğer Partiler	80,0	80,0	0,0	0,0	0,0	20,0	20,0
 Oy kullanmadım	74,7	41,0	33,7	16,9	2,4	6,0	8,4

25 | **SODEV**
Yıl | SOSYAL DEMOKRASİ VAKFI